

Hosszú vigília

Részlet a Remisszió (Rétegek III.) című regényből

Ivan T. Popov orvosprofesszor engedélyével Kenedi Péter hosszabb időt tölthetett az eszméletlenül, fahasábként fekvő (második) unokatestvére, Kenedi Lázár ágya mellett.

Péter csak a filmekből *tudta*, hogy a kómás betegek mindent hallanak, mindent értenek, csupán képtelenek visszajelezni. Őt mindez arra készítette, hogy a sajnálkozás és sopánkodás, a kettejük közötti kommunikációból teljesen hiányzó attitűdjét messze elkerülve, vicceket meséljen neki.

Aztán, ahogy szinte a falakon is átszűrődött *az a külső mozgásokkal* teli *halálcsend*, mintha kicsit kikezde volna eddig eléggé jól karbantartott idegeit, és egy keserű mosollyal pontot is tett idétlen mondikájának a végére.

Restelkedve nyugtázta, hogy voltaképpen önmagát szórakoztatja, a *tuskótestvér* mozdulatlanul feküdt ágyában, közben a műanyag tömlőn cseppenként szállott belé az inkább reményt, mint életet jelentő, talmi fluidum.

Ahogy ott tétovázott, többször is az ablakhoz ballagott, mert még képtelen volt meghozni a döntést: magára hagyja-e az egyébként is nagyon *magára maradt* rokont. Rendezetlen gondolataiból elővillant egy aránylag friss emlék.

Németországban történt, alig tíz nappal ezelőtt. Már pontosan nem emlékezett rá, kettőjük közül kinek az ötlete volt, hogy otthonról, Bad Homburgból *beugorjanak* Frankfurtba. Útközben ez az *afrikai* félőruült arra kérte, érkezésük után azonnal vegyenek egy-egy palack pezsgőt, keressék meg az *állítólagosan* (ezek Lázár szavai voltak!) a szövetségesek bombázói által szétlőtt, majd nagy kegyelettel a régi, javarészt eredeti romjaiból újraépített Goethe házat, üljenek le elé, és szép nyugodtan, megfontolt tempóban fogyasszák el a magukkal hozott italt.

És úgy is tettek.

Péter most, ebben a pillanatban sem értette, miért érezte magát akkor ő is annyira, oly kivételesen jól?

Azt pedig különösképp nem tudta magában helyre tenni, miért kellett Goethe valamikori otthonának bejárata előtti alsó lépcsőjére telepedni, hisz a pezsgőt elfogyaszthatták volna egy közeli előkelő kávéházban is. Tetejében, Péter legjobb emlékezete szerint, a feledésből egyszerre előbukkanó rokon, Kenedi Lázár sohase kedvelte az irodalmat. Ellenkezőleg! Most, hogy itt téblábolt, világosan visszaemlékezett lúgos-savas megjegyzésére, miszerint a költészet nem más, mint kondenzált szenvelgés. De neki épp Goethe hiányzott. Talán csak a *hecc* kedvéért tette, amit tett a világklasszis újjáépített otthona előtt, és hogy a hecc hangsúlyosabb legyen, belevonta őt, Pétert is ebbe az ökörségbe.

Hogy végig engedett Kenedi Lázár szeszélyes kívánalmainak (mert az ott, nála töltött egy hét alatt akadt belőlük bőven), arra Péternek egyetlen magyarázata volt: állandóan remélte, hogy ez az *afrikai ámokfutó* megnyilatkozik előtte, hogy végre megnyílik egy hosszán, több mint másfél évtizedig tartó titok zárja.

De hiába volt a pezsgő, hiába ültek ott szótlanul, hiába tessékelté őket távolabb a rendész, a titok továbbra is ott maradt a rokon lelkének legmélyén, de inkább valahol Nyugat-Afrikában. Vagy a jóisten tudja, hol...

A folyosóról behallatszó halk nesz juttatta eszébe, hogy amikor azt a fel-forrósodott pezsgőt felbontották, a pukkanás után Lázár halkán, szenvtelen hangon, szinte magának mondta:

*Akkor dagadt a szíved, és dagadtak
érzékeid, dagadt a férfi benned!
Őt fürge táncba hevesen ragadtad
sietve karra, majd kebelre vened,
mintha magadtól féltened magadnak,
s százszorozódott minden erő benned,
ész, szellem, élc, de legjobban vadulva
az, ami oly szerényen meglapul ma.*

Jóval később, amikor már vagy térdig legyalogolták lábukat a teljesen öncélú ödöngésben, amikor már a Frankfurter Opera és Színház (ahol a világhírű Kamaraszínház is működött) csodálatos épületegyüttest is körüljárták, azt motyogta neki:

– Hát ez egy egészen érthetetlen dolog! A puritán Babits! Hogy éppen Ő? És éppen *ezt*? És ilyen tökélyel - magyarrá? *ezt* a – szerintem – túldagasztott érzéki Goethét...?

4 Péter csak annyit felelt: Goethe – szerinte – sose volt puritán. Persze, elképzelhető, hogy valaki (bárki) a költő közismert etikai szabályaiba ezt

a tulajdonságot is belemagyarázza. Ő ezt nem teheti, mert se megfelelő nyelvtudása, se verstani, de más ezzel kapcsolatos ismeretei sem elegendőek. Egyébiránt – egy Babitsot *rajtakapni*...?

– Mindenkit rajta lehet kapni, csupán...

– Nos?

– Erről esetleg egy más alkalommal...

– No, bele vele!

– Képtelen vagyok *ezek* után...

– *Mik* után?

– Babits *után*, na! Nem vagyok szakértő. Ennyi elég? Kérlek, hagyjuk ezt a témát, jó?

A többit inkább magának mondta igen nagy keserűséggel: Tudom, testvérem Lázár, hogy most is csak azért szekíroztál ezzel a verstöredékkal, mert mindenáron ki akartad ugrasztani belőlem a valamikori *költőt*. Azt a legénykét, aki egy szép napon egyszer csak úgy váratlanul felbukkant nálatok Újvidéken! Aki, miután Szabadkán oly csúfosan (a legényke szerint: dicsőségesen!) otthagya a tanítóképzőt, és a 7 Nap akkori szerkesztője, Lévey Endre javaslatára a Minerva nyomdájában kezdett inaskodni Mamuzsics mester éber felügyelete alatt. Azt a legénykét, aki hamarosan, a Forum Lap- és Könyvkiadó Vállalat megalapításakor, illetve annak nyomdájának beindítása előtt, 1957 januárjában a mesterrel együtt Újvidékre költözött, és *Kende Péter* néven előbb az *Iffúság*ban, de időről időre a szabadkai *7 NAP* művelődési rovatában is publikálni kezdte lírai zsengeit.

Ez a valamikori legényke most fogcsikorgatva, de magába fojtotta az e világtól oly elvadult, szertelenségében szinte a felismerhetetlenségig torzuló (második) unokatestvére cinizmusára kis híján kibuggyanó káromkodását, szinte krákogva a leplezett dühtől csak annyit kérdezett: Hát nem tudod már végre abbahagyni?

Aztán ismét szinte magában folytatta: Hol vannak már azok a napok, amikor együtt rajongtunk James Deanért, majd jöttek a rock csodálatos évei, mikor Bada Pubi is átköltözött Szabadkáról Újvidékre, és bevett a zenekarába: szombat esténként együtt játszottunk a Danubius Munkás utcai menzájában. Akkor költözött oda – igaz, rövid időre – az a csodálatos Majoros Kató is, akit a Rádiószínházban nem vettek fel. Miért említettem mindezt csak így, magamban? Mert te koslattál utána a legszívósabban. Pedig a mércéid alatti volt mind a hely, mind a társaság, ahol csaphattad neki a szelet. Jóllehet sohase tartoztál igazán a mi *bandánkba*. Nem volt nagy, de nekem megfelelt. Mert bizony sokat segítettek nekem e furcsa szerzetek: Kiss Pista, Varga Géza, Pinter Lajos... akik oly állhatatosan, egymásra licitálva szórakoztatták a hamvas, tűneményes Katicát. (Aki egyébként soha sehova nem ment el a szintén Újvidékre költözött szabadkai barátnök, Gönczi Sári és Hupkó Mar-

git, a valóban kiváló tehetségű költő nélkül.) Voltaképpen mindhárman próbaidőre kerültek az Újvidéki Rádióba, ahogyan a kiváló tenor, a jó színész és még jobb cimborája Sántha Pusztai Lajos is. A sikertelen éjszakai csatangolásokat pedig úgy zárták (zártuk) – ekkorra már Bada Pubi is *felzárkózott* –, hogy reggelig verték (vertük) a blattot a Vajdasági brigádok utcai négyemeletes épület nyirkos, dohos, de inkább húgy- és penészszagú alagsorában, hogy – miközben tudomásul vették, hogy sem az egyszeri, sem a csoportos szexből semmi se lesz –, a sárga földig leitták magukat. Annyit azért hozzá kell tenni, kedves rokon, mert ez is az igazsághoz tartozik, hogy ebben Pubi nem vett részt, ahogyan én is visszafogtam magam. Amiben Pubi élvezetét lelte, az a savas-lúgos iróniájának mértéktelen fröcskölése, sőt *ömlesztése* volt, amiben a legjobb társnak épp a Gönczi lány bizonyult. Néha annyira jól szerepelt az ifjú hölgy, hogy Pubit is lepipálta. De csak addig, amíg az ital egyetlen pillanat alatt el nem némította. Mondanád, az ital éppen a fordítottját teszi az emberrel: felnyitja a zsilipeket, és akkor következik a *logoré*. Mert ha van *diaré*, akkor miért ne lehetne – már bocsáss meg – szófosás is. Szóval, *ez* a valamikor kislegény – akit most macerálsz a fene nagy Goethe-ismeretteddel – igenis jelen volt ezeken az *alacsony szintű* szombat éjszakai szeánszokon. Nem mindig, csak... *néha*...

Hallgass ide drága (második) unokatestvér: nekem ott nem voltak tippjeim, elvárásaim, lelkesedéseim, piára ment a játék, tehát pénzt se reméltem, csak a köröttem hol táguló, hol pedig len szűkülő, vagy már szinte becsukódó *világ* készített arra, hogy valahol legyek, megkapaszkodjam. Elegen volt az ólomgőzből, suhogóan-sistergően lapocskákat tojó nyomdagépekből. Egyébként is a még nagyon is *friss* Forumban szinte mindent újra kellett tanulnom, amit már Szabadkán betéve tudtam. Szóval: eljárógattam én oda, pedig igazából kártyázni se tudtam, a társaság tanítgatott erre-arra.

Többek között most ezért is kérte az *afrikait*, aki nem is itta, hanem vedelte az italt, hogy hagyják már abba ezt a csepűrágást: semmi értelme.

Végre aztán abba is hagyták, majd Péter ajánlatára a pályaudvarra vezető útról befordultak a Weserstrasséra, majd hamarosan beléptek az *O'Brad* nevű vendéglőbe.

Hát itt alaposan meglepődött az Afrikából érkező vendég, mivel ez voltaképpen egy tipikus szerb étterem volt. Csupa olyan különlegességeket szolgáltak fel, amelyenekre Lázár egyáltalán nem számított, és amelyekről már nagyon régen meg is feledkezett.

Az *afrikai vendég* a híres és errefelé is imádott szerbiai kolostori szilvórium helyett csökönnyösen megmaradt az előző este bőségesen fogyasztott (dupla) bourbonnál, amit hamarosan vissza is tapsolt, aztán már nem is volt meglepő, hogy a savanyú káposzta levelébe göngyölt, párolt füstölt csülköt is hasonlóképp fogadta.

Talán fél óra se telt el, amikor a jó hangulatú, példás tisztaságú vendéglő tulajdonosa, Obrad Turlakov is megjelent, mert *meghallotta*, hogy Péter, a régi és kedves ismerős annyi idő után ismét eljött, tetejében még vendéget is hozott. Meghajlással üdvözölte őket, és melléjük ült. Péter és a házigazda hosszan elbeszélgettek hazai és itteni (ottani) eseményekről, amiből Lázár – szemmel láthatóan – semmit nem értett, mert a témák főleg a Tito utáni hazai (otthoni) és nemzetközi viszonyokat érintették.

Amit a beszélgetésből Lázár kivett: az ötvenet jócskán túllépő Turlakov egy bánsági, őslakos szerb család messze sodródott sarja volt, két előzvegyült húga meg a nyolcvan év körüli mama még ma is a Törökkanizsa és Gyála között meghúzódó kicsiny Ókeresztúron élnek.

Lázár megkérte a tulajt, hogy holnapra, mielőtt elutazna, készíttessen két ilyen főtt, sült csülköt, szépen csomagoltassa be a szakáccsal, és „csatoljon hozzájuk” egy palack eredeti bourbont. Ez a csomag képezi majd az útravalóját.

Remek hangulatban érkeztek vissza Bad Homburgba, de Péter időközben annyira elfáradt, hogy képtelen volt Lázár abbéli csodálkozására magyarázatot adni: Obren honnan is tud (még mindig!) ennyire jól magyarul kommunikálni.

Inkább elhallgatta, hogy annak idején *O'Bren*, illetve Obren, Törökkanizsán egy Tóbiás (Kamutyi) Jóska nevű kocsmárosnál tanulta ki a mesterséget, ahol követelmény volt a magyar nyelv legegyszerűbb, akár kocsmai szinten való elsajátítása is.

És amikor befordultak a Taunus déli lankái között megbúvó városba, az éppen kigyúló esti fények káprázatában Lázár egy pillanatra visszafogta lélegzetét, majd egész halkán megjegyezte:

– Te sumákoló géniusz! Te aztán bizonyosan tudtad, mert mielőtt Kölnből ideköltöttél, alaposan körülnéztél, tehát jól megsaccoltad, hogy ez a helység egész Hessen tartomány ékszeres doboza! Mert ez minden bizonnyal az! Egy ékszeres doboz. Ha azt mondanám: bonbonos doboz, az annyira giccses lenne, hogy szégyellném magam emiatt. De így...?

És másnap, mielőtt indult volna haza – Belgrádba, illetve Újvidékre – valóban magához vette Turlakovtól a baráti kézfogással átadott két szépen becsomagolt csülköt meg az italt, majd elutazott.

Így indult haza.

Ide.

Hóna alatt két csülökkel és egy bourbonnal, meg a rajnai pezsgővel, amit neje, Hilda adott át neki még a vonat indulása előtt.

Ha netán megszomjazna.

Útközben.

Lázár valaha még a vízzel is takarékoskodott, aztán...

Lassan...

Idők teltevel...

Valahogy nagyon szomjássá vált... Állandóan.

De így alakult az élet...

A *fahasábra* pillantott, és nem kevés undorral ismételte magában: így alakult... így alakult.

Nézte a valaha szeretett és ismert, de mára már annyira idegenné vált arcot, és felsóhajtott.

Igazából már maga se tudta, mi miért történt.

Ne vess, csak ne vess, bajazzo!

Azaz: kacagj, csak kacagj!

Hát, hogy pojáca vagy, de voltaképpen, igazából alkatilag sose voltál ilyen, azt most pompásan bizonyítod...

Péter tépelődése – oka fogytán – itt be is fejeződött.

Igazi unokatestvérként, de elsősorban a jóistennek olyan teremtményeként, aki tele van valami irracionális együttérzéssel, valójában egy meghatározatlan örök megbocsátó készséggel ragaszkodott hozzá.

Nyilván épp ezért szólalt meg benne ismét a lelkiismeret, hogy talán mégis folytatnia kellene itt, a kórteremben a csak félhangon előadott monológját, hisz abban szerepeltek remek viccek is...

Adalékként.

Persze ezek nem Németországból származtak, hanem a Szabad Európa Rádió néhány munkatársától hallotta őket, vagy amelyeket maga Skultéty Csaba, a nemzetközi műsorok kommentátora mesélt a köréje seregülő magyar emigránsoknak valamelyik belvárosi sörözőben, ha történetesen Münchenből Frankfurtba utazott. (Egyszer – és ez most nagyon ide illett – azt mondta: *Századunkban [életünkben] semmi sem tart olyan sokáig, mint ami ideiglenesnek indult...*)

Hát igen, azok a híres politikai viccek...

Csakhogy most már ő sem nevetett rajtuk, nemhogy egy *fahasáb*.

De ez a *fahasáb* juttatott most eszébe olyan dolgokat, amelyekkel eddig nemigen igyekezett foglalkozni.

Az Afrikába vetődött kalandort, majd az egyszerre csak megkerült, majd a hazafelé tartó gyorsvonatban agyvérzést szenvedett, eszméletlen rokont, (második) unokatestvért a bécsi konzulátus utánajárása eredményeként nem Bécsben, hanem Klagenfurtban találták meg, onnan szállították Ljubljánába, ahol a Klinikai Központban az agysebészeten azonnal megműtötték. Hogy végül is milyen sikerrel, az majd a jövőben kiderül. Jóllehet – a szlovén felcserek szerint – van remény, ha nem is a teljes *talpra állásra*, de bizonyos lassú folyamatú javulásra, a kórtünetek enyhülésére.

Szóval: Lázár még vissza is nyerheti szellemi képességeinek egy részét, talán valaha még járni is tud majd...

Szegény Ottó bácsi, az apa, eddig soha senkivel nem törődött ennyit, soha senki ügyében még nem szorgoskodott ennyit, mint ez alkalommal. Számára a legfontosabb az volt, hogy fia társadalombiztosítási státusát rendezze, amihez igen sok kisajtot és hátsó bejáratot kellett kinyittatnia, hisz fia, Kenedi Lázár csupán az aránylag rövid ideig működő, államilag támogatott afrikai vállalkozás hivatalos megszűntéig, tehát 1975-ig, szerepelt a biztosító nyilvántartásában, utána teljesen nyoma veszett.

Ahogy Kenedi Lázár élete is beleveszett a párás semmibe ott, a messzi Conakryban.

A váltók, amelyeken átfutott életének *mozdonya*, bizony, egy pillanatig se csikorogtak, hát akkor miért is gondolt volna ő olyan lehetőségre, hogy majd egyszer hazatérhet, és akkor meg szüksége lehet – a többiek között – társadalombiztosításra is.

A másik lényeges probléma az volt, hogy a svájci bankban tartott tőkéjéhez – rajta kívül – senki se nyúlhatott, így az öreg Kenedi kénytelen volt a saját, illetve a Lázár által reá testált, majd oly nagy figyelemmel, féltékenységgel őrzött és gyarapított devizát is igénybe venni, hogy a nehézségek minél előbb rendeződjenek.

Ám az öreg Kenedi kitartóbbnak bizonyult, mint azt bárki is feltételezte volna róla: bizony minden formaságot sikeresen elintézett, majd helikopterrel Ljubljanából át is szállíttatta Lázárt az újvidéki klinikára.

Tehát már csak a csodára kellett várni végtelen türelemmel.

Csodát senki sem ígért, de legalább már ketten reménykedtek benne: az apja meg ő, Kenedi Péter, az unokatestvér. Voltaképpen a két apa volt unokatestvér, de a rokoni kapcsolatot az egész valamikori nagy Kenedi család fennmaradt részéről ők ketten, Péter és Lázár tartották fenn. Inkább „szellemileg”, mint a valóságban, hisz Lázár Nyugat-Afrikából, talán ha egy-két levélre válaszolt az ott töltött tizenöt esztendő alatt.

A talpra állás lehetőségeiről, a reményekről szóltak e ritka írások.

.....
Továbbra is ott virrasztott ágya mellett, és azon elmélkedett: mi értelme ennek az egész csepürágásnak itt? Már nem is ezt a *fahasábot*, hanem önmagát célozta kérdésével: mi is történt voltaképpen? Hogyan is kezdődött nyugodt, kiegyensúlyozott életében ez a tragikomikus... „appendix”?

Ez a futóbolonddává vált okos tojás egyszer csak – minden bejelentkezés, vagy előrejelzés nélkül – becsöngetett hozzájuk, Bad Homburgban, a Tübringer Strasse 12. ajtaján, és széles mosoly közepette közölte: Íme, itt vagyok! Megjöttem. Te..., ti hogy vagytok? Bemehettek? Nem hoztam valami nagy ajándékot, de azért üres kézzel se jöttem. Hű, de jót mutat ez a kégli! Ez biztos nem a te izléseidet dicséri! Hogy is hívják... hívnak, ángyikám? Mert az vagy, ugye? A felesége... ennek a... csodálatos semmirekellőnek. Szóval, ángyikám, hol is tartottunk? (Rettenetes

németséggel hadarta ezeket a szavakat, a felét magyarul toldotta be, amit neki kellett kapásból lefordítania, hogy a felesége értsen is belőle valamit.) Ó, igen... persze, örvendek: Kenedi Lázár vagyok, a barátainknak egyszerűen Laza. Jaj, hallottad, Péter? Azt mondja: Lasza. Hát igen: a németeknél is létezik ilyen kiejtési probléma: a z-t szívesen ejtik sz-nek. Tudod-e, hogy a görögöknél is nagy baj van, ha más nyelven szólalnak meg, mert náluk meg nem létezik a zs hang és mindent sziszegve-zizegve mondanak. Szóval, kedves... Hilda... Jól mondom: Hilda, ugye? Nos, kedves ángyikám... Na, Péter, fordítsd már ezt az átkozott szót németre, még ha nehezen is megy. Jó, jó, jó! Keresd a kobakodban a sógorasszonyt, vagy a sógornőt, az talán előbb bekattan? Mert, ugye, hiába mondanám neki, hogy: ma belle-soeur, vagy – sznájke, vagy... daughter-in-law... esetleg – sznohá (esetleg sznábá.) májá, sznoská! Atyaég! Létezik ez? Valóban ennyi nyelven ismerem ezt a szót? Hát igen... Bocsánat, hogy ennyire hallgatag vagyok, de a bőbeszédű és végtelen kedves fogadtatástól nem is tudok szóhoz jutni. Szóval, öcskös: hogy ityeg a fityeg? Ja, majdnem megfélekeztem róla: tessék, ezt hoztam nektek. Honnan tudtam volna én, hogy már nem vagy egyedül, de hát tudod, hogy van az: a levelek jönnek-mennek. Az ember a sok írásba, de főleg az olvasásba bele is fárad és – sajna – bizonyos, lényeges dolgokat el is felejt.

Eddig tartott a bevezetője, vagy inkább belépője, aztán belevetette magát a nappali egyik foteljébe, majd hirtelen észbe kapott, kiszaladt a belépőig, ott lerúgta a cipőjét, és tekintetével papucs után kutatott.

Ha sikerült volna megoldania azt a talányt, ami indulása óta kínozza, akkor talán tovább is tudott volna lépni e jelenet állandó „visszajátszásától”. Mert érték őt az életében többször is meglepetések, de miért tér vissza gondolataiba épp ez a mindössze néhány percnyi közzjáték? Lázár megjelenése és a zagyva beszéde, amelyben állandóan keresett is valami logikai összefüggést...

Aztán a kimondottan értelmetlen *automatikus* szövegrész, amit elhadart az *ángyikáról!* Fordítsd le! Fordítsd le! Hát persze, hogy nem jutott eszébe: ő, mármint Lázár sógornőt akart mondani, de olyan vidékies németséggel, amilyennel magyarul zakatolta. Más lapra tartozik, hogy igazából nem is volt neki ideje lefordítani: Schwagerine...

Kiballagott a kórteremből, lebattogott a lépcsőkön, kilépett az utcára, északra vette az útját, de hamarosan befordult egy nagy parkolóra, ahonnan eljutott az Újvidéki Nemzetközi Árumintavásár peremrézsére épített Dukat elnevezésű szállodába.

Ott szállt meg, azt találta a legnyugalmasabb és legközelebbi, számára elegendő komfortot nyújtó ideiglenes (nagyon is ideiglenes!) otthonnak, jól-lehet a közelben díszelgett az aránylag új Park Szálló is.

Az öreg bakafántos Ottó bácsi, Lázár apja, egyre kapacitálta: legyen a vendége, hisz egyedül él a Pap Pál utcai lakásban, nem fogja a jelenléte zavarni, meg egy kis beszélgetés is jót tenne mindkettőjüknek. De Péter inkább

a szállodát választotta. *Ezt* a szállodát, ahová igen szép emlékek fűzik. Annak idején hetente egyszer itt volt a szerelmi légyott Brunnerrel, a drága, szép és rendkívül okos jogászasszonnyal, aki igencsak ügyelt hírnevére, nem volt hajlandó Péter albérleti kis legénylakásába felmenni. Inkább fizette a szállodaszámlát, így könnyebben lazított, és az órákig tartó, szinte szakadatlan aktusok sorozata testét-lelkét megnyugtatta egy teljes hétre. Csak annyi időre, mert amikor valami folytán meghiusult a heti találkozás, annyira ingerültté vált, hogy nehezen tudott visszazökkenni abba az állapotba, amelyből fenntartás nélkül átváltott a mámor önfeledtségébe. A szépasszony férje tizenkét évvel volt nála idősebb, de már hat-nyolc esztendeje elvesztette a nemi élet iránti érdeklődését, és kizárólag a tudománynak szentelte minden idejét, szenvedélyét. Valéria szerint azonban nemcsak az érdeklődés hiánya volt a kettejük közötti nemi kapcsolat el-elmaradozásának, majd később teljes megszakadásának – még csak a tudomány iránti érdeklődésének több nemzetközi elismeréssel is serkentett felívelése sem volt az igazi oka – hanem, hogy Vencel egyszerűen kiégett, beállt nála a teljes impotencia, amit – érdekes mód – nem is akart kezelteni. Valéria viszont most, negyvenkét évesen kezdett igazán izzani, mert ezt az állapotot már közönséges, póri kifejezéssel nem is lehetett jellemezni, hisz valóban nemcsak *tüzelt*, hanem a szó szoros értelmében izzott a szexuális vágytól. Péterrel egész véletlenül hozta össze a sors: egy közös barát révén ismerkedtek össze. Dr. Brunner született Teleky Valéria az egyetem jogi karán büntetőjogot adott elő, és egy igen testes kéziratot, gyakorlati példatárat hozott össze, amit szeretett volna publikálni is. Az egyetem támogatta a kiadványt, de a rendelkezésre álló eszközök igen szerények voltak. Mivel a kéziratot nem volt hajlandó karcsúsítani, hát olyan nyomdát keresett, ahol beilleszkezhett a meglévő keretbe. Péternek az idő tájt – hála néhány becei nyomdászismerősének –, jó kapcsolata volt a Tiszaparti városban működő, igaz, nem valami modern, de igen jó munkát végző Orient nyomdával, hát összehozta a dolgot. Ezt követően többször is együtt utaztak Becsére, hogy a könyv születésének folyamatát nyomon kövessék, szükség esetén némi kisebb módosításokat is foganatosítsanak a helyszínen. Mire megjelent a könyv, kialakult kettejük intim kapcsolata is. Az első szeretkezés kivételesen jól sikerült, egyikükben sem volt hezitáció, vagy bármiféle belső gátlás, hát megtörtént. Ahogy a könyv első példányaival jöttek vissza Újvidékre, Temerin előtt, ahol az utat a Jegricska keresztezi, van egy igen jól működtetett vendéglő, néhány tiszta, otthonosan berendezett vendégszobával, hát lekanyarodtak a nemrég felújított, remek útról, ittak, ettek és megszálltak. Péter az asszonynál pontosan tíz évvel volt fiatalabb, és elkápráztatta annak csodálatos, érett teste, meg ahogy a komoly professzorarc meglágyul, újjászületik, szó szerint megfiatalodik, a hangja kislányossá válik. Kettejük testének találkozását oly átszellemülten emelte az intimitás – szá-

mára eddig ismeretlen – síkjára, hogy minden élvezete ellenére attól kezdett félni: halálosan beleszeret. Abból pedig nagy baj származhat, mert az élete elkövetkező része tele lesz hiányérzettel, sóvárgással, féltékenységgel, szenvedéssel... Hogy azért ez mégse következett be, azt csupán az asszony rendkívül racionális magatartásának köszönhette. Dr. Brunner Valéria pontosan tudta mit, meddig és hogyan szabad megengedni. Nem tűrte a sallangokat, egyetlen percnyi időt nem hagyott a mérgeket felhalmozó üresjáratoknak, ameddig tartott az élvezetes együttlét, addig teljes lényével jelen volt, utána azonnal, biztató mosollyal ugyan, de távozott, hogy egy hét múlva mindezt megismételjék. Nem voltak újítások, eddig ismeretlen *fogások* alkalmazása. Mindig minden ugyanolyan szenvedéllyel ismétlődött, és hasonló módon fejeződött be. Hogy mekkora ajándék volt ez Péter számára, azt jóval később értette meg, mert csak nagyon lassan jutott a lényeg közelébe. És mindez így volt a jó. Miért is kellett volna neki mindent megértenie? Amikor kész, minden be van fejezve, le van zárva, le van *kerekítve*.

Az étteremben most csak néhány üzletember ásítózott. Még csak nem is viselkedtek úgy, mintha várakoznának valakire vagy valamire, egyszerűen csak unatkoztak.

A vacsoraidő még nem érkezett el, így visszafordult, és a bejáratnál balra, az italtulnál lassan, tempósan elfogyasztott két pohárka monostori szilvóriumot, közben átlapozta a keze ügyébe került napilapokat. A portánál kézhez kapott céduláról teljesen megfélekedezett, csak amikor pénztárcájáért nyúlt, akkor vett róla ismét tudomást.

Persze, felesége, Hilda hívta: kérte, mielőbb jelentkezzen.

Amikor felment a kibérelt 11/a számú lakosztályba, egyszerre hevesen kezdett verni a szíve: bizony, itt történtek élete legnagyobb csodái.

Ez az a helyszín, amelynek hosszú ideig még az emléké is igyekezett kitörölni magából, de most...?

Mert azért a dolgok maguk keresik meg az embert, a *sors* már csak ilyen.

Nem fordítva történnek az események, hiába állítják a nagyokosok, hogy az ember a maga sorsának kovácsa!

Kovácsa volt-e ő egyáltalán a sorsának?

Hát, bizony, nem!

De hol vannak azok az idők már?

A csodák világa, ideje, kora?

Akkor mégis: miért érez annyi idő után is ilyen mélyen sajnó hiányérzetet?

Mielőtt felhívta volna Hildát, remegő kézzel tartotta kezében a készüléket: nehezen fogta vissza magát attól a nyilvánvalóan nagy esetleges baklövéstől, hogy feltárcsázza Valériát.

Pedig most nyilván odahaza volt, a Dunára néző erkélyen ült és olvasgattott, vagy éppen csak lehunyta szemmel hallgatta kedvenc zeneszámát. De az

is lehet, hogy már leballagott a part menti sétányra, vagy éppen a két unoka szórakoztatta. Bizony, azoknak már egész kicsi korukban remek *szövegük* volt. Valéria büszkén adott át sziporkáikból néhány apróbb részletet, de mindig ügyelt arra is, ne hagyjon alkalmat azok kommentálására.

Akkor végre úgy döntött: felhívja a feleségét, aki nyilván arra, a szinte naponta megismétlődő kérdésére várta a választ: mikor tér haza?

Valóban: mikor?

Mert *ott* van az otthona, nem pedig itt.

Ez a *fahasáb*, ez a *rönk* úgyse látja, nyilván nem is észleli, tehát az ő ittléte teljesen értelmetlen, felesleges.

Egyébként az öreg is kezd már az idegeire menni az állandó nyavalygásával, hogy költözzön át hozzá, mert őt bántja a lelkiismerete a régebbi időkben történt félreértések miatt. Mert ő (mármint az öreg Kenedi Ottó), bizonyos dolgokat félreértett, egyébként is nagy terhet hordott ő magában azokban az időkben: család, megélhetés, fiával való kommunikációhiány. Tehetetlenségében bizony sűrűn követett el hibákat, embereket sértett meg oktanul. Egy ilyen alkalomkor épp Péterrel bánt igazságtalanul, aki erre – teljesen érthető reakcióként – rácsapta az ajtót mindörökre. Mert valóban nem ment vissza még egy beszélgetési, esetleg békülési kísérletre se, pedig fia, Lázár szobája visszavárta, az öreg mélységes megbánásával együtt. Üres lett és maradt az a szoba nagyon hosszú ideig, és lám, most is üres, és azt se tudja, nem is mer gondolni rá: meddig lesz még ilyen, vagy, hogy egyáltalán megéri-e még ő azt a pillanatot, amikor egyetlen fia, Lázár vissza-, hazatér...

Szóval: felesége szinte már könyörgésbe torkolló kérdéseire megpróbált határozott, megnyugtató választ adni: megy ő haza, méghezá nagyon hamar, hisz eddig minden tőle telhetőt megtett, de nyilván már nem sok haszna, szinte semmi értelme sincs a maradásának.

De ő mégis maradt.

Hogy végül is meddig?

Talán addig, amíg ismét nem találkozik Valériával.

Igazából a *fahasáb* is csak ürügy volt számára.

Kegyetlen dolog ezt még kimondani is, nemhogy állítani.

Pedig így volt: jó ürügyként szolgált most ez a *mozdulatlan rönk* Péter egyre növekvő, visszafoghatatlanul burjánzó vágyának a megvalósításához, hogy azt a csodálatos asszonyt ismét lássa, megölelje, hogy, mint régen, ismét egyesülhessenek.

Vagy hogy legalább a hangját hallhassa, hogy lássa ajkainak mozgását, ahogy a szavakat oly szép, szinte hideg szabályossággal megformálja. Ennek a hidegségnek-ridegségnek felvillanó emléke tette most szinte ezoterikussá a valamikori együttlétük emlékeit, de akkor is, így is vállalta: élete legnagyobb élménye Valéria volt és maradt.